

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de son dönemde artan kadın cinayetlerinin ulaştığı vahim boyutun ve son 24 saatte 6 kadının erkekler tarafından katledilmesinin, kadınların yaşam hakkını sistematik biçimde tehdit eden femicid (cinskırım) niteliği taşıyıp taşımadığının araştırılması; 6284 sayılı Kanun’un uygulanmasındaki aksaklıkların tespit edilmesi; uzaklaştırma ve koruma kararlarının neden etkili sonuç doğurmadığının ortaya konulması; kolluk, yargı ve idarenin koruma yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin incelenmesi; kadınların şiddete karşı başvuru mekanizmalarına erişimde karşılaştıkları engellerin belirlenmesi ve kadın cinayetlerinin önlenmesine yönelik etkili ve kalıcı politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 20.02.2026

DİLİAN KUNT AYAN

Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de kadına yönelik erkek şiddeti ve kadın cinayetleri, münferit olaylar değil; kadınların yaşam hakkını hedef alan, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden beslenen ve kamusal sorumluluk doğuran yapısal hale gelmiş sosyal ve toplumsal bir krizdir. 24 saat içerisinde altı kadının erkekler tarafından öldürülmesi, bu şiddetin ulaştığı vahim boyutu ve mevcut koruma mekanizmalarının etkisizliğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Uluslararası literatürde “femicide”, Türkçe kullanımda ise “kadın kırım” veya “cinskırım” olarak adlandırılan bu olgu; kadınların kadın oldukları için, toplumsal cinsiyet temelli saiklerle öldürülmesini ifade etmektedir. Bu yönüyle kadın cinayetleri, sıradan adi suçlar değil; devletlerin önleme, koruma ve etkili soruşturma yükümlülüğü altında bulunduğu ağır bir insan hakları ihlalidir.

Türkiye’de bir gün içerisinde altı kadının öldürülmesi, kadınların yaşam hakkının sistematik biçimde korunamadığını göstermektedir. Bu cinayetlerde;

- İstanbul Arnavutköy’de Filiz Şağbangül, boşanma aşamasında olduğu erkek tarafından üç çocuğunun gözü önünde defalarca bıçaklanarak öldürülmüştür. Filiz Şağbangül’ün sığınma evinde kaldığı, çocukları için eve döndüğü sırada saldırıya uğradığı anlaşılmaktadır.
- Gebze’de Aylin Polat Dağ, hakkında uzaklaştırma kararı bulunan erkek tarafından, kamuya açık bir alanda ateşli silahla öldürülmüştür.
- Van’da Gönül Alkan, hakkında uzaklaştırma kararı aldırıldığı erkek tarafından gece saatlerinde öldürülmüştür.
- Osmaniye’de İlknur Kor, boşandığı erkek tarafından ateşli silahla öldürülmüştür.
- Aksaray’da Kübra Kılıç ve kuzeni Zeynep Ayaz, Kübra Kılıç’ın boşandığı erkek tarafından silahla öldürülmüştür.

Kadınların bir kısmının boşanma sürecinde veya sonrasında öldürülmesi, erkek şiddetinin kadınların kendi yaşamları üzerinde karar verme hakkına yöneldiğini açıkça ortaya koymaktadır. Fail hakkında uzaklaştırma kararı bulunmasına rağmen cinayetlerin işlenebilmiş olması ise devletin koruma yükümlülüğünün fiilen yerine getirilmediğini göstermektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede temel yasal çerçeve olan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, etkin uygulanmadığı takdirde kadınlar için gerçek bir güvence oluşturamamaktadır. Uygulamada;

- Kadınların kolluk birimlerine yaptıkları başvurularda ciddiye alınmaması,
- “Barıştırma” veya “ikna etme” yoluyla şiddet ortamına geri gönderilmesi,
- Şiddetin derecesinin öznel değerlendirmelerle küçümsenmesi,
- Koruyucu ve önleyici tedbirlerin zamanında ve yeterli şekilde alınmaması,
- Sığınma, ekonomik destek ve psikososyal destek mekanizmalarının yetersizliği kadınların korunmasız bırakılmasına yol açmaktadır.

Öte yandan, uzaklaştırma kararlarının etkin biçimde denetlenmemesi, failerin ateşli silahlara erişiminin engellenmemesi, elektronik izleme gibi araçların yaygın kullanılmaması ve karar ihlallerine karşı caydırıcı yaptırımların uygulanmaması, hukuki tedbirlerin fiilen işlevsiz kalmasına neden olmaktadır.

Savcılıkların ve aile mahkemelerinin tedbir kararlarını gecikmeli veya sınırlı biçimde vermesi, kurumlar arası koordinasyon eksikliği, risk analizi yapılmaması ve ihmaller karşısında kamu görevlileri hakkında etkili soruşturma yürütülmemesi de kadın cinayetlerinin önlenememesine yol açan yapısal sorunlar arasındadır.

Son yıllarda izlenen politikalar, kadınların bireysel hak ve özgürlüklerinden ziyade “aile” kurumunun korunmasını önceleyen bir yaklaşımın benimsendiğini göstermektedir. Geçtiğimiz yılın “Aile Yılı” ilan edilmesi, kadınların güvenliğini ve eşitliğini güçlendiren politikalar üretmek yerine, şiddet içeren aile yapıları içinde dahi kadınların itiraz etmemesini telkin eden, boşanmayı olumsuz ve kaçınılması gereken bir sonuç olarak sunan bir söylemi kurumsallaştırmıştır.

Oysa kadınların önemli bir bölümü tam da boşanmak istedikleri veya boşandıkları için öldürülmektedir. Bu nedenle boşanmayı zorlaştıran, nafaka hakkını tartışmaya açan veya arabuluculuk gibi uygulamalarla kadınları şiddet ortamına geri dönmeye zorlayan politikalar, kadınların yaşam hakkını doğrudan tehlikeye atmaktadır. “Aile Yılı” politikalarının kadın cinayetlerini azaltmadığı, aksine kadınların şiddet karşısında daha fazla korunmasız kaldığı yönündeki kaygılar giderek artmaktadır.

Kadın cinayetlerinin bu ölçekte ve süreklilik içinde gerçekleşmesi, yalnızca bireysel faillere indirgenemeyecek bir sorumluluğa işaret etmektedir. Etkin önleme ve koruma mekanizmalarının işletilmemesi, ihmallerin yaptırımsız kalması ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini pekiştiren politikalar, bu cinayetlerin zeminini güçlendirmektedir.

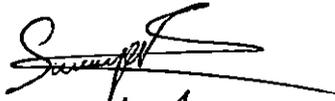
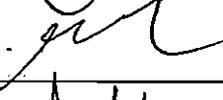
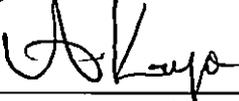
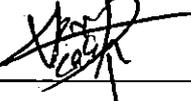
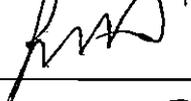
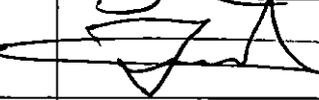
Yaklaşan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, kadınların yaşam hakkının korunması konusunda söz değil, somut adımların atılması gereken bir dönüm noktası olmalıdır. Kadınların şiddet korkusu olmadan yaşayabildiği bir ülke, demokratik ve eşitlikçi bir toplumun en temel göstergesidir.

Bu nedenle;

- Kadın cinayetlerinin femicid/cinskırım niteliği taşıyıp taşımadığının,
- 6284 sayılı Kanun’un uygulanmasında yaşanan aksaklıkların,
- Kolluk, yargı ve idarenin koruma yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğinin,
- Uzaklaştırma ve koruma kararlarının neden etkili sonuç doğurmadığının,
- Faillerin silahlara erişiminin nasıl sürdüğünün,

- Risk altındaki kadınların korunmasına yönelik mevcut mekanizmaların yeterliliğinin,
- Kadınların başvuru süreçlerinde karşılaştıkları ihmal ve caydırıcı uygulamaların,
- “Aile odaklı” politikaların kadınların yaşam hakkı üzerindeki etkilerinin,
- Kadın cinayetlerinin önlenmesine yönelik kamu politikalarının etkinliğinin

tüm yönleriyle incelenmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin ortaya konulması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını, gerekli yasa ve politika çalışmalarının ivedilikle yapılmasını arz ve teklif ederiz.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4			
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	